

LEGAL INSIGHT

ΔΑΝΕΙΑ ΜΕ ΕΓΓΥΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.

Γιώργος Ψαράκης

Αρκετές φορές οι επιχειρήσεις προσφεύγουν στην συνδρομή του Δημόσιου Τομέα για την ενίσχυση της πιστοληπτικής τους θέσης με σκοπό την βελτίωση της προσβασιμότητάς τους στις τραπεζικές χρηματοδοτήσεις. Το Δημόσιο, είτε το ίδιο είτε μέσω της ανώνυμης εταιρείας Ε.Τ.Ε.ΑΝ Α.Ε. (πρώην Τ.Ε.Μ.Π.Ε. Α.Ε.), παρέχει την εγγύησή του για να καταστεί λιγότερο δαπανηρός και, αρκετές φορές, εφικτός ο δανεισμός. Η εμπλοκή του Δημοσίου, ωστόσο, στον τραπεζικό δανεισμό επιχειρήσεων εγείρει διάφορα νομικά ζητήματα τα οποία συνήθως έρχονται στην επιφάνεια όταν η δανειολήπτρια καθίσταται υπερήμερη στην καταβολή των δόσεων και το δάνειο καταγγέλλεται.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Δημόσιο αρκετές φορές επιθυμεί την ενίσχυση της πιστοληπτικής θέσης επιχειρήσεων με σκοπό την βελτίωση της προσβασιμότητάς τους στις τραπεζικές χρηματοδοτήσεις. Τούτο συμβαίνει είτε όταν θέλει να ενισχύσει κάποιους τομείς της οικονομίας στο πλαίσιο άσκησης της οικονομικής του πολιτικής (τόνωση της ανάπτυξης σε ορισμένες περιοχές της Χώρας ή σε ορισμένους κλάδους, προώθηση της επιχειρηματικότητας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων κτλ.), είτε όταν μετά από έκτακτα γεγονότα απαιτείται να σταθεί δίπλα σε επιχειρήσεις οι οποίες έχουν τρωθεί οικονομικά για την αποκατάσταση ζημιών κτλ. (π.χ. ενίσχυση επιχειρήσεων μετά από θεομηνίες κτλ.). Το Δημόσιο δίδει την εγγύησή του είτε το ίδιο κατ' εφαρμογή του νόμου 2322/1995, είτε μέσω της ανώνυμης εταιρείας Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. (πρώην Τ.Ε.Μ.Π.Ε. Α.Ε.) της οποίας είναι και ο μόνος μέτοχος (βλ. νόμο 3912/2011).

2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Στις εν λόγω συμβάσεις το πιστωτικό ίδρυμα χορηγεί την πίστωση (είτε με την μορφή τοκοχρεωλυτικού δανείου είτε πίστωση μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού) και το Δημόσιο/ΕΤΕΑΝ παρέχει την εγγύηση υπό όρους. Εφόσον ο δανειολήπτης καταστεί υπερήμερος, το πιστωτικό ίδρυμα έχει το δικαίωμα να καταγγείλει την σύμβαση δανείου και μετέπειτα να ζητήσει το ποσό της εγγύησης από τον εγγυητή, Δημόσιο/ΕΤΕΑΝ. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις κατάπτωσης της εγγύησης του Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ ποικίλλουν από πρόγραμμα σε πρόγραμμα. Π.χ. στις περισσότερες εγγυήσεις του Δημοσίου, αυτό υποχρεούται να εξοφλήσει τις εγγυημένες οφειλές, εφόσον ο δανειολήπτης οφείλει δύο (2) ή τρεις (3) συνεχόμενες

ληξιπρόθεσμες δόσεις (η συνήθης διατύπωση έχει ως εξής: «Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να επιδιώκουν μέσα στον ανωτέρω οριζόμενο χρόνο των τριών (3) μηνών, για τον οποίο το Δημόσιο καλύπτει με την εγγύησή του τους τόκους υπερημερίας, την είσπραξη από τους πρωτοφειλέτες της ληξιπρόθεσμης εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο δόσης, με την ίδια επιμέλεια που επιδεικνύουν και για τα δάνεια που χορηγούν χωρίς την εγγύηση του Δημοσίου»). Στην περίπτωση των δανείων του ΕΤΕΑΝ, συνήθως ορίζεται διάστημα 90 ημερών υπερημερίας, με την παρέλευση του οποίου το πιστωτικό ίδρυμα δύναται να καταγγείλει την δανειακή σύμβαση. Το πιστωτικό ίδρυμα, είτε πρόκειται για τοκοχρεωλυτικό δάνειο είτε για σύμβαση αλληλοχρέου, προβαίνει σε καταγγελία και υποβάλλει αίτημα κατάπτωσης της εγγύησης προς το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους –αν πρόκειται για εγγύηση του Δημοσίου- ή προς το ΕΤΕΑΝ –αν πρόκειται για εγγύηση του ΕΤΕΑΝ.

Πριν το Δημόσιο καταβάλει στο πιστωτικό ίδρυμα μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία το ποσό της εγγύησης, βεβαιώνει την σχετική οφειλή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σε βάρος του δανειολήπτη. Μετά από εκεί, αρμόδια για την είσπραξη της οφειλής είναι η Δ.Ο.Υ. η οποία αξιοποιεί τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) για να προβεί σε πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του δανειολήπτη και των τυχόν λοιπών εγγυητών (κατασχέσεις ακινήτων, κατασχέσεις εις χείρας τρίτων κτλ.). Αντίστοιχα, για τα δάνεια εγγύησης του ΕΤΕΑΝ, όταν καταπέσει η εγγύηση, οι εξασφαλίσεις που καλύπτουν τα εγγυημένα από το ΕΤΕΑΝ δάνεια λειτουργούν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και η είσπραξη διενεργείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, από τη Φορολογική Διοίκηση, κατόπιν αποστολής, από το ΕΤΕΑΝ, του χρηματικού καταλόγου και των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την ταμειακή βεβαίωση των οφειλών. Να σημειωθεί ότι στον αντίστοιχο χρηματικό κατάλογο που αποστέλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. από το ΕΤΕΑΝ θα πρέπει να προσδιορίζεται αναλυτικά η αίτια της οφειλής (λ.χ. ο αριθμός της σύμβασης τοκοχρεωλυτικού δανείου) και το οφειλόμενο ποσό κατά κεφάλαιο, τόκους, προσauxήσεις και έξοδα (βλ. λ.χ. υπ' αριθμ. 1247/2015 απόφαση Άρειου Πάγου, όπου έγινε δεκτή ανακοπή δανειολήπτη κατά ταμειακής βεβαίωσης της Δ.Ο.Υ. σε δάνειο με εγγύηση Δημοσίου λόγω έλλειψης αναλυτικής αναφοράς χρεώσεων).

Επομένως και στην περίπτωση των δανείων εγγύησης του ΕΤΑΝ, απέναντί τους πλέον οι δανειολήπτες θα έχουν το Δημόσιο και όχι την ανώνυμη εταιρεία ΕΤΕΑΝ Α.Ε.. Οι βασικές διαφορές της βεβαίωσης της οφειλής από την Δ.Ο.Υ. και της διεξαγωγής της διαδικασίας της εκτέλεσης μέσω του ΚΕΔΕ αντί της διεκδίκησης της απαίτησης από το πιστωτικό ίδρυμα, είναι δύο:

α) Πρώτον, ότι για ποσά πάνω από 100.000 ευρώ, η μη πληρωμή τους αποτελεί ποινικό αδίκημα και ειδικότερα το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο (άρθρο 25, νόμου 1882/1990). Αν και πλημμέλημα, με επαπειλούμενη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους –και άρα με δυνατότητα αναστολής της ποινής φυλάκισης ή μετατροπής της σε χρηματική ποινή- η καταδίκη αρκεί για να λάβει χώρα η αντίστοιχη εγγραφή στο ποινικό μητρώο του καταδικασθέντος.

β) Δεύτερον, ότι πλέον τυγχάνουν εφαρμογής τα προνόμια του Δημοσίου αφενός στην ικανοποίηση από τυχόν εκπλειστηρίασμα, αφετέρου στην διενέργεια ειδικότερων πράξεων

εκτέλεσης. Λ.χ. το Δημόσιο μπορεί να προβεί σε κατάσχεση μισθού ή σύνταξης μέχρι το 50% για ποσά από 1.000€ μέχρι 1.500€ και μέχρι το 100% για ποσά άνω των 1.500€ (άρθρο 31 ΚΕΔΕ), ενώ το πιστωτικό ίδρυμα δεν δύναται σε καμία περίπτωση να κατάσχει μισθό ή σύνταξη (άρθρο 982 ΚΠολΔ).

3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΚΥΡΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Αρκετές φορές τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν την εσφαλμένη εντύπωση ότι επειδή υπάρχει η εγγύηση του Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ, θα πρέπει να προβαίνουν άμεσα σε καταγγελία των δανείων όταν ανακύπτει ζήτημα υπερημερίας –καθυστερήσης στην καταβολή δόσεων. Ωστόσο και τα δάνεια με εγγύηση Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ αποτελούν πιστωτικές συμβάσεις οι οποίες διέπονται κατά κύριο λόγο από τον Αστικό Κώδικα και στις οποίες εφαρμόζεται ο πρόσφατος Κώδικας Δεοντολογίας της Τράπεζας της Ελλάδος. Όσον αφορά στα δάνεια με εγγύηση του ΕΤΕΑΝ, εφαρμόζεται ο Κώδικας χωρίς κάποια διαφοροποίηση καθότι ο εγγυητής είναι ανώνυμη εταιρεία. Όσον αφορά στα δάνεια με εγγύηση του Δημοσίου, σύμφωνα και με τη ρητή πλέον ρύθμιση του Κώδικα κατόπιν της πρόσφατης αναθεώρησής του, *«προς τον σκοπό εξεύρευσης λύσεων ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης οι διατάξεις του παρόντος κώδικα εφαρμόζονται και σε δάνεια που έχουν χορηγηθεί με εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου»* (βλ. Κεφάλαιο Πρώτο υπό Α.1. εδάφιο 2ο του Κώδικα). Μάλιστα, σύμφωνα με ατομική απάντηση της Τράπεζας της Ελλάδος, η έναρξη της διαδικασίας του Κώδικα Δεοντολογίας θα πρέπει να γνωστοποιείται και στον εγγυητή ώστε να διασφαλίζεται η συνεργασία και συναίνεσή του όπου αυτή απαιτείται.

Η εφαρμογή του Κώδικα και στα δάνεια αυτά, σημαίνει ότι η τράπεζα δεν μπορεί να καταγγείλει πριν ακολουθήσει την προβλεπόμενη διαδικασία συνεννόησης και διαπραγμάτευσης με τον δανειολήπτη. Αναλυτικά για την διαδικασία αυτή έχουμε αναφερθεί σε παλαιότερο ενημερωτικό μας σημείωμα, στο οποίο και [παραπέμπουμε](#). Η καταγγελία των δανειακών συμβάσεων δίχως την χρονικά προγενέστερη τήρηση της διαδικασίας που προβλέπει ο Κώδικας Δεοντολογίας, καθίσταται άκυρη αφενός ως αντιβαίνουσα σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, αφετέρου ως καταχρηστική κατά την διάταξη του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα. Όπως αναφέρει και νομικός αρθρογράφος σε πρόσφατο άρθρο του: *«Οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες λόγω του αναγκαστικού χαρακτήρα των υιοθετούμενων κανόνων, να ξεκινήσουν αυτή την τυπική, περίπλοκη και κοστοβόρα διαδικασία διαπραγμάτευσης, δίδοντας στον οφειλέτη μια δεύτερη ευκαιρία για να θεραπεύσει τους λόγους καταγγελίας»*.

4. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΟΡΩΝ

Ζητήματα μπορούν να τεθούν στα δάνεια αυτά και από την άποψη της καταχρηστικότητας των δανειακών όρων. Λ.χ. όρος που επιτρέπει την αναπροσαρμογή του επιτοκίου με βάση *«την μεταβολή των συνθηκών χρηματοδότησης των τραπεζών»* ή *«του κόστους του χρήματος»* δεν είναι σαφής και διαφανής. Το ίδιο ισχύει για διατυπώσεις που εξαρτούν την αναπροσαρμογή από *«τις μεταβολές του επιτοκίου αναφοράς»* ή από *«τις μεταβολές του κόστους χρήματος»* ή *«της γενικότερης επιτοκιακής στάθμης»*. Το ίδιο ισχύει για τον όρο που αναφέρει, ότι το επιτόκιο

του δανείου «θα είναι μεταβλητό και θα έχει ως επιτόκιο αναφοράς το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας» ή που αναφέρει ότι «το επιτόκιο θα ισούται με το εκάστοτε επιτόκιο ίδιων δανείων της τράπεζας». Επίσης, έχει κριθεί ότι είναι καταχρηστικός ως αόριστος ο συμβατικός όρος που καθορίζει τα κριτήρια διακύμανσης του επιτοκίου με βάση τον «κίνδυνο της αγοράς», τον «γενικότερο προϊόντικό κίνδυνο» και «τις συνθήκες της αγοράς και του ανταγωνισμού». Εξάλλου, με την Πράξη Διοικητού Τραπεζής Ελλάδος 2501/2002 (ΦΕΚ Α' 277/2002) περί «ενημέρωσης συναλλασσομένων με τα πιστωτικά ιδρύματα για τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους» προβλέφθηκε ότι η ελάχιστη εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων υποχρέωση για συναλλαγές χορηγήσεων αφορά και «...σε περιπτώσεις δανειακών συμβάσεων με κυμαινόμενο επιτόκιο, το γενικό επιτόκιο αναφοράς σαφώς προσδιορισμένο με βάση τα ισχύοντα επιτόκια των χρηματαγορών, τις περιόδους ισχύος του, καθώς και πληροφόρηση σχετικά με βασικούς παράγοντες, η ενδεχόμενη μεταβολή των οποίων θα επηρεάσει το συνολικό κόστος του αντίστοιχου δανείου (όπως λ.χ. παρεμβατικά επιτόκια Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας)». Στη συνέχεια, η Τράπεζα της Ελλάδος εγγράφως (αρ. πρωτ. 53/2003) διευκρίνισε ότι στις περιπτώσεις συμβάσεων με κυμαινόμενο επιτόκιο «είναι δυνατή η χρήση περισσότερων του ενός επιτοκίων αναφοράς, προσιτών στο συναλλασσόμενο κοινό, και ότι η συμβολή των ανωτέρω βασικών παραμέτρων στη μεταβολή του επιτοκίου μπορεί να προσδιορίζεται είτε σε σταθερό επίπεδο, είτε με συγκεκριμένο εύρος διακύμανσης». Κατόπιν δε, με την υπ' αρ. 178/2004 απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων, η Τράπεζα της Ελλάδος, κατ' εφαρμογή της ως άνω ΠΔΤΕ 2501/2002 διευκρίνισε ότι «η μεταβολή του κυμαινόμενου επιτοκίου συνδέεται αποκλειστικά με δείκτες γενικού και ευρέως προσβάσιμου επιτοκιακού χαρακτήρα, όπως παρεμβατικά επιτόκια της ΕΚΤ, *euibor*, απόδοση ομολόγων, βραχυπρόθεσμων τίτλων κτλ. οι οποίοι πρέπει να αναφέρονται στη σύμβαση. Στη σύμβαση επίσης προσδιορίζεται ρητά ο τρόπος προσαρμογής του συμβατικού επιτοκίου, ως εξής: (i) ως ανώτατο πολλαπλάσιο της εκάστοτε μεταβολής του επιτοκιακού δείκτη ή (ii) ως εκάστοτε προκύπτον άθροισμα του ύψους του επιτοκιακού δείκτη πλέον ενός περιθωρίου καθοριζόμενου μέχρι ενός ανώτατου ορίου».

Επομένως, ενδεικτικά αναφέρουμε, ότι σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, η δανειακή σύμβαση περιέχει έναν καταχρηστικό, και άρα άκυρο, όρο περί μεταβολής επιτοκίου με αποτέλεσμα να τίθεται ζήτημα εσφαλμένου υπολογισμού τόκου. **Μάλιστα, δύναται να υποστηριχθεί η ολική ακυρότητα της σύμβασης δανείου υπό την σκέψη ότι ο όρος επιτοκίου είναι τόσο ουσιώδης για την λειτουργία όλης της σύμβασης, ώστε αυτή να μην μπορεί να λειτουργήσει αυτοτελώς σε καμία περίπτωση χωρίς αυτόν** (το σκεπτικό αυτό είχε επιβεβαιωθεί αρχικά και από την απόφαση με αριθμό 6733/2007 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών σχετικά με καταχρηστικό όρο περί υπολογισμού επιτοκίου με βάση περίοδο 360 ημερών αντί 365: «Εξ άλλου, ο επικουρικά προβαλλόμενος ισχυρισμός της καθής, περί του ότι η ακυρότητα μέρους (του εν λόγω όρου) της συμβάσεως δεν δύναται να επιφέρει και την ακυρότητα του συνόλου αυτής και ότι θα πρέπει η επίδικη οφειλή να προσδιοριστεί με βάση τον υπολογισμό των 365 ημερών, πρέπει να απορριφθεί, αφενός μεν ως μη νόμιμος, καθό μέρος επιχειρείται να θεμελιωθεί στη διάταξη του άρθρου 181 του ΑΚ, αφού δεν είναι δυνατή εν προκειμένω η ισχύς της επίδικης

σύμβασης μετά την αποξένωση του προαναφερόμενου όρου, δεδομένου ότι αυτός ασκεί εν προκειμένω ουσιώδη επιρροή στην όλη δικαιοπραξία...»).

5. Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ/ΕΤΕΑΝ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΕΧ ΒΑΣΙΜΩΝ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΗ

Έστω κι αν τα παραπάνω ισχύουν, υπάρχει πάντα ο κίνδυνος ο εγγυητής Δημόσιο/ΕΤΕΑΝ να δεχτεί ως σύννομη την κατάπτωση της εγγύησης και να τεθεί ζήτημα επίσπευσης αναγκαστικής εκτέλεσης από το Δημόσιο μέσω της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., ως παραπάνω αναφέρθηκε. Αν και η πληρωμή εκ μέρους του εγγυητή ενίοτε καθυστερεί αρκετά (π.χ. το ΕΤΕΑΝ κατέβαλε μόλις τον Ιούλιο του 2016 εγγυητικές οφειλές ύψους 238.400 Ευρώ στα πιστωτικά ιδρύματα από καταπτώσεις εγγυήσεων του 2012), η διαδικασία εκτέλεσης κατά τον ΚΕΔΕ θα ξεκινήσει ανεξαρτήτως εξόφλησης εκ μέρους του Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ ή μη (αναφορικά με τα δάνεια εγγύησης του Δημοσίου, η διαδικασία είσπραξης βάσει του ΚΕΔΕ προχωράει **πριν την καταβολή** του εγγυημένου ποσού από το Δημόσιο στο πιστωτικό ίδρυμα – αναφορικά με τα δάνεια εγγύησης του ΕΤΕΑΝ θα πρέπει να έχει προηγηθεί η εντολή πληρωμής εκ μέρους του Δ.Σ. του ΕΤΕΑΝ).

Σύμφωνα, ωστόσο, με την διάταξη του άρθρου 859 του Αστικού Κώδικα, ο εγγυητής που ικανοποίησε τον δανειστή στερείται του δικαιώματος της αναγωγής (δηλ. να ζητήσει από τον δανειολήπτη τα χρήματα που κατέβαλε στον δανειστή), αν παρέλειψε να αντιτάξει βάσιμες ενστάσεις του δανειολήπτη που γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει (δηλ. και ενστάσεις που αφορούν το απαιτητό της φερόμενης οφειλής ή το ληξιπρόθεσμο αυτής). Εν προκειμένω, εφόσον ο δανειολήπτης καταστήσει γνωστούς στο Δημόσιο/ΕΤΕΑΝ τους λόγους βάσιμης άρνησής του εξόφλησης του δανείου και εφόσον οι λόγοι αυτοί δεν προβληθούν παραδεκτώς από το Δημόσιο/ΕΤΕΑΝ έναντι του πιστωτικού ιδρύματος, τότε απαλλάσσεται από τυχόν ευθύνη του έναντι του Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ (στο σημείο αυτό υποστηρίζεται και η αντίθετη άποψη, ειδικά για τα δάνεια εγγύησης του Δημοσίου). **Αναφέρουμε ένα παράδειγμα:** σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα καταγγείλει μια σύμβαση εγγύησης Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ χωρίς να τηρήσει τις διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας (βλ. παραπάνω) τίθεται ζήτημα ακυρότητας/καταχρηστικότητας της καταγγελίας. Την ένστασή του αυτή ο δανειολήπτης θα πρέπει να κοινοποιήσει στο Δημόσιο/ΕΤΕΑΝ με σχετική εξώδικη δήλωση ή ακόμα και με το κατάλληλο ένδικο βοήθημα (π.χ. αγωγή περί αναγνώρισης της ακυρότητας της καταγγελίας στρεφόμενη κατά του πιστωτικού ιδρύματος και κοινοποιούμενη στο Δημόσιο/ΕΤΕΑΝ). Αφού λάβει γνώση το Δημόσιο/ΕΤΕΑΝ περί της ένστασης αυτής, υποχρεούται να την προβάλει έναντι του πιστωτικού ιδρύματος πριν προβεί σε εξόφληση του εγγυημένου ποσού. Σε αντίθετη περίπτωση κινδυνεύει να απολέσει το αναγωγικό του δικαίωμα να στραφεί έπειτα κατά του δανειολήπτη.

6. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ/ΕΤΕΑΝ

Οι εγγυήσεις του Δημοσίου είναι συνήθως αόριστης χρονικής διάρκειας. Ωστόσο υπάρχουν κάποιες εγγυήσεις που δίδονται για περιορισμένο χρονικό διάστημα (π.χ. εγγυήσεις του «Προσωρινού Πλαισίου Στήριξης»), όπως γίνεται, εξάλλου, και με όλες τις εγγυήσεις του ΕΤΕΑΝ. Η εγγύηση ορισμένου χρόνου σημαίνει ότι η εγγύηση είναι ισχυρή μόνο για όσο χρονικό διάστημα έχει συμφωνηθεί μεταξύ Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ και πιστωτικού ιδρύματος. Αν παρέλθει το χρονικό αυτό διάστημα και εντός ενός (1) μηνός το πιστωτικό ίδρυμα δεν προβεί σε δικαστικές ενέργειες κατά του δανειολήπτη, ο εγγυητής απελευθερώνεται από την ευθύνη του (βλ. άρθρο 866 Αστικού Κώδικα). Επομένως, αν η εγγύηση έχει παρασχεθεί για χρονικό διάστημα μέχρι 31/12/2016, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει, για να κρατήσει ενεργή την εγγυητική ευθύνη του Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ, να καταγγείλει το δάνειο και να ασκήσει το κατάλληλο ένδικο βοήθημα (αγωγή κτλ.) μέχρι και τις 31/1/2017.

Σε κάθε περίπτωση, για να αντιμετωπίσει ο νομοθέτης τις εγγυήσεις περιορισμένης χρονικής διάρκειας, έρχεται ενίοτε και ανανεώνει την διάρκειά τους με νομοθετική παρέμβαση. Π.χ. στο πεδίο ορισμένων εγγυήσεων του ΕΤΕΑΝ που λήγανε το 2014, με την τροποποίηση (άρθρο 46 Ν.4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014) του αρ. 22 ν. 3775/2009, θεσπίστηκε ανανέωση ως τις 10.8.2019. Εξ αυτού συνάγεται ο σκοπός του νομοθέτη προς παροχή δεύτερης ευκαιρίας στις επιχειρήσεις των οποίων τα δάνεια είχε εγγυηθεί η ΕΤΕΑΝ Α.Ε. και οι οποίες δοκιμάζονταν ακόμη από την οικονομική ύφεση. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται και από τη αιτιολογική έκθεση της ως άνω τροπολογίας: *«Με την ψήφιση της συγκεκριμένης διάταξης και με την σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση που θα εκδοθεί στη συνέχεια, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για παράταση της προθεσμίας εξόφλησης των δανείων από τις επιχειρήσεις που είχαν ενταχθεί στα προγράμματα της πρώην ΤΕΜΠΕ Α.Ε. και νυν ΕΤΕΑΝ Α.Ε.»*. Η σχετική διαδικασία όμως, παράτασης της προθεσμίας, όπως τούτη κάθε φορά υιοθετείται, **βρίσκεται αποκλειστικά στα χέρια των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν χορηγήσει τα δάνεια**, καθώς τέτοιες ρυθμίσεις μπορεί να συμφωνηθούν μόνο με τη συνδρομή της δανειστριάς τράπεζας, λόγω της, εκ του κανονισμού λειτουργίας του ΕΤΕΑΝ, συνδιαλλαγής του μόνο με πιστωτικά ιδρύματα και όχι απευθείας με τους δανειολήπτες. Επομένως θα πρέπει ο ίδιος ο δανειολήπτης να υποβάλει την πρότασή του ρύθμισης του δανείου στο πιστωτικό ίδρυμα –στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, και του Κώδικα Δεοντολογίας- και μετέπειτα να επικοινωνήσει το τελευταίο με το ΕΤΕΑΝ για την παράταση του χρόνου της εγγύησης. Στην περίπτωση, εξάλλου, που δεν είναι εφικτή η παράταση της εγγυητικής ευθύνης του Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ, τούτο δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο άρνησης τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας ή σχετικής διαπραγματεύσεως (με σκοπό την παράταση διάρκειας της δανειακής σύμβασης κτλ.) γιατί η τράπεζα δύναται να λάβει άλλες εξασφαλίσεις πέρα από την εγγύηση Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ. **Με άλλα λόγια, είναι αντίθετο στην καλή πίστη και συναλλακτική πρακτική να ζητάει ο δανειολήπτης παράταση της προθεσμίας εξόφλησης παρέχοντας επαρκείς πρόσθετες εξασφαλίσεις και το πιστωτικό ίδρυμα να αρνείται επικαλούμενο την αδυναμία παράτασης της εγγυητικής ευθύνης του Δημοσίου/ΕΤΕΑΝ.**

Για περισσότερες πληροφορίες και για να εγγραφείτε στην λίστα ενημερώσεων επικοινωνήστε μαζί μας:

ΓΙΑΝΝΑΤΣΗΣ ΚΑΙ ΨΑΡΑΚΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

WWW.YIANNATSISS.GR

38, ΚΑΡΝΕΑΔΟΥ, ΚΟΛΩΝΑΚΙ

106 76, ΑΘΗΝΑ

ΕΛΛΑΔΑ

T: (+30) 210 7231076

F: (+30) 210 7231075